Mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Rolnička
Mrázkova 700
392 01 Soběslav

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

„ SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME “

vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je přílohou ŠVP pro základní školu speciální

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Škola:

Název školy: Mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola

Diakonie ČCE Rolnička

Adresa školy: Mrázkova 700, Soběslav 392 01

IČ: 70806209

IZO: 181 113 066

RED-IZO: 600 022 706

Ředitelka: Mgr. Kamila Viktorová

Telefon: 739 633 993

E-mail: skola@rolnicka.cz

Web: www.rolnicka.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Kamila Viktorová

Zřizovatel:

Název: Diakonie Českobratrské církve evangelické

Adresa: : Belgická 22, 120 00 Praha 2

IČO: 45242704

Ředitel: Mgr. Jan Soběslavský

Telefon: 242 487811

E-mail: ustredi@diakoniecce.cz

Web: www.diakoniecce.cz

Platnost dokumentu: 1. 1. 2021

Mateřská škola, základní škola speciál...
a praktická škola Diakonia ČCE Rolnička Soběslav
Mrázkova 700/III, 392 01 Soběslav
381 52 20 54
IČO: 70 80 62 09

podpis ředitelky:

razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1 Pojetí zájmového vzdělání – hlavní výchovný záměr

Jsme různí, ale patříme k sobě. Každý člověk je jedinečný a zasluhuje respekt.

Hlavní výchovný záměr je orientován směrem k žákovi a směřuje k tomu, aby žáci získali dobré základy do života a pro další vzdělávání a aby byly schopni s ohledem na své možnosti zvládat další životní etapy co nejvíce samostatně. ŠVP školní družiny úzce navazuje na školní vzdělávací program základní školy speciální, základní školy a na výchovu v rodině.

- respektujeme křesťanské principy a uplatňujeme je v každodenní práci při výchově a vzdělávání našich žáků
- vnímáme jedinečnost každého žáka, vytváříme potřebné podmínky pro všestranný rozvoj – poznávání světa kolem sebe, možnost svobodné volby, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů
- žákům dáváme možnost spoluúčasti na tvorbě programu, respektujeme jejich nápady, jejich rozhodnutí, podporujeme je v tom, aby byli aktivní a učili se uplatňovat své názory a rozhodnutí
- respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme žáky nesmělé, posilujeme sebevědomí žáků, kladně hodnotíme, vědomě posilujeme pozitivní projevy chování, u žáků podporujeme iniciativu, vlastní fantazii a tvořivost
- vycházíme ze znalostí o žácích, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace
- při pedagogické práci s žáky s těžším zdravotním postižením uplatňujeme speciálně pedagogické postupy, které jsou pro ně vhodné a přínosné – využíváme prvky Bazální stimulace®, preterapie, muzikoterapie, aktivně využíváme principy alternativní a augmentativní komunikace
- každý člověk má právo být jiný, má jiné potřeby rozvíjet se a učit se svým tempem, našim cílem je vytvářet žákům vhodné a vstřícné sociální klima, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě

2.2 Cíle zájmového vzdělávání

Cílem zájmového vzdělávání je vést žáky k aktivnímu přístupu k volnému času, zájmové vzdělání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělávání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktická jednání. V zájmovém vzdělávání se proto usiluje o naplnění těchto cílů:

- rozvíjet schopnost žáků žít ve společenství ostatních lidí a být jeho součástí
- vést žáky k úctě k sobě samému i k ostatním
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vést žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě a odpovědnosti za životní prostředí
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, aktivně uplatňovat funkční komunikaci včetně alternativních forem
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů
- podporovat žáky v osvojování přiměřených praktických dovedností
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- respektovat psychohygienické požadavky na režim dne, využívat pobytu žáků na čerstvém vzduchu, tím zvyšovat jejich tělesnou zdatnost a rozvíjet pohybové schopnosti
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi

2. 3 Formy výchovně vzdělávacích činností

Zájmové vzdělávání ve ŠD se uskutečňuje těmito formami:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností
- příležitostnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – výstavy, karnevaly, besídky, sportovní aktivity, besedy,
- osvětovou činností – besedy, výstavky, nástěnky
- nabídky spontánních činností – rekreační a odpočinkové činnosti, možnost sledování TV, DVD, poslech pohádek a jiných textů, hudby, odpočinek a relaxace, stolní hry, volné kreslení, volná hra

2. 4 Obsah výchovně vzdělávacích činností

Odpočinkové činnosti

- mají odstranit únavu, do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, před vyučováním ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále kdykoliv podle potřeby během dne, polohování a rehabilitace tělesně znevýhodněných žáků, relaxace u oblíbené činnosti u žáků s PAS. Jejich organizace a náplň plní psychohygienické poslání.
- stolní a společenské hry, klidné zaměstnání, poslech, předčítání, četba dětských časopisů, volná hra.

Rekreační a relaxační činnosti

- slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek, pohybové hry, vycházky
- hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což lze považovat za možnou relaxaci po soustředění na vyučování a ne za nekázeň

- k relaxačním činnostem patří relaxace v relaxačním vaku s využitím polohovacích prostředků, využití stimulací z konceptu Bazální stimulace®, které provádí proškolený pedagog

Sebeobslužné činnosti

- základy správného stolování a společenského chování během jídla
- upevňují se dovednosti udržet pořádek a čistotu
- rozvíjí se dovednosti a samostatnost při úkonech péče o vlastní osobu, oblékání, svlékání, osobní hygiena, použití toalety

Zájmové činnosti

zařazují se jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita

- **rukodělné a estetickovýchovná činnosti** - rukodělné činnosti zaměřené na rozvíjení manuálních dovedností, práce s různými materiály a seznámení s různými pracovními postupy, zhlédnutí vhodně vybraných filmů, pohádek, poslechové činnosti, tradice a lidové zvyky

- **přírodovědná činnosti** – poznávání přírody, pěstování citlivého přístupu k přírodnímu prostředí, péče o pokojové rostliny, péče o domácího mazlíčka, pěstitelské práce, ekologické aktivity

- **pracovní** - udržování čistoty kolem sebe, úklid hraček a her na své místo, úklid svého oblečení v šatně, jednoduché úklidové práce (použití smetáku a lopatky, setření povrchu od nečistoty atp.) příprava jednoduchého nápoje, svačiny konstrukční práce, hry se stavebnicemi, prostorové a plošné práce s různými materiály

- **sportovní** – rozvoj fyzické zdatnosti a vytrvalosti během vycházek, pobytu v tělocvičně a na školním hřišti, jízda na koloběžce, hry s míčem, trampolína, využití venkovních společenských her, jednoduché sportovní hry, osvojení pravidel bezpečného chování

- **hudební** – poslechové činnosti, hudebně-pohybové činnosti, rytmická cvičení, instrumentální činnosti, vokální činnosti, osvojování správných návyků při zpěvu, rozvoj sluchového vnímání

- **socializační činnosti a aktivity** – socializační aktivity rozvíjející komunikační dovednosti, nácvik odpovídajícího sociálního chování v různých situacích, aktivity zaměřené na vzájemnou spolupráci, dramatizace příběhů se sociálním obsahem, hraní sociálních rolí

Rukodělná a estetickovýchovná činnost

Obsah:

- rukodělná činnost a rozvíjení manuální dovednosti,
- seznámení se s různými pracovními postupy při práci s různými materiály (papír, dřevo, plast, kov, apod.)
- konstrukční práce, montáž q demontáž, hry se stavebnicemi, šití, vyšívání, vaření
- esteticko-výchovná činnost formující vztah dětí k estetickým hodnotám,

- činnosti podporující emocionální složku osobnosti, zejména výtvarné činnosti, hudba, divadlo, film, literatura, tanec apod.
- kulturní zvyky a lidové tradice

Očekávané výstupy:
- žák pracuje ve skupině, vytváří a respektuje pravidla spolupráce
- dle svých individuálních zvláštností zvládá sebeobsluhu
- naslouchá, postupně vypráví, přednáší, zpívá, reaguje na podněty
- učí se rozpoznat barvy, experimentuje s barvou, kombinuje barvy, postupně zvládne práci s nůžkami, snaží se kombinovat materiály
- naučí se nové a netradiční výtvarné techniky

Klíčové kompetence:
- Sociální a personální:
  - účinně spolupracuje
  - snaží se vytvářet pravidla práce v týmu
  - přispívá k upevňování kamarádských vztahů
  - spolupracuje s vrstevníky a vychovatelkou, pomáhá ostatním
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry
- Komunikativní:
  - naslouchá promluvám druhých, má snahu rozumět mluvenému slovu
  - získané informace se snaží podle svých možností využívat
  - hovoří o svých pocitech
  - vytváří si vztah k výtvarnému dílu, postupně si vytváří si vlastní názor na divadelní, filmové představen,
  - snaží se hovořit a popsat svou práci, práci spolužáků, využívá informační prostředky s pomocí vychovatelky
  - zapojuje se do dění ve ŠD, toleruje, vypráví, naslouchá, spolupracuje, respektuje, komunikuje – dle svých individuálních zvláštností
- Pracovní:
  - snaží se používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
  - dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
  - využívá získané znalosti a zkušenosti v dalších oblastech
- K učení:
  - projevuje ochotu učit se, poznává smysl a cíl učení
  - seznámí se s kulturními tradicemi a zvyky
  - snaží se sám rozhodovat, pracuje samostatně
  - vyhledává podporu, radu a pomoc v případě, že ji potřebuje

Přírodovědná činnost
Obsah:
- seznámení se základy přírodních věd,
- pěstování citu k přírodnímu prostředí a položení základu k jeho ochraně,
- poznávání přírody,
- pěstitelské práce,
- ekologické aktivity.

Očekávané výstupy

- žák pracuje ve skupině, spolupracuje se spolužáky, vychovatelkou
- dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- ví, co se děje v přírodě, střídání ročních období
- posoudí, které činnosti životnímu prostředí pomáhají, které ho poškozují
- umí vnímat přírodu kolem sebe a být k ní citlivý

Klíčové kompetence

- Sociální a personální:
  - spolupracuje, komunikuje se spolužáky
  - zapojí se do práce skupiny, vytváří příjemnou atmosféru.
- Komunikativní:
  - hovoří o získaných zkušenostech, zážitcích, pocitech
  - vyjádří myšlenku, diskutuje
  - využívá z dopomocí vychovatelky informační a komunikační prostředky (internet, encyklopedie, učebnice, časopisy).
- K učení:
  - poznává smysl učení
  - samostatně pozoruje, vyhledává a třídí získané informace
  - vyhledává podporu, radu a pomoc v případě, že ji potřebuje

Pracovní činnost

Obsah:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou v nejvyšší možné míře
- rozvoj motoriky, vytváření pracovních návyků a dovedností
- překonávání obtíží, schopnost dokončit pracovní úkol
- odpovědnost za výsledky své práce
- rozvoj citlivosti k pořádku ve svém okolí

Očekávané výstupy

- žák zvládá základní manuální dovednosti
- je schopen plnit jednoduchý pracovní postup
- zvládá drobné úklidové práce
- spolupodílí se na pořádku ve svém okolí
- žák pracuje ve skupině, spolupracuje se spolužáky, vychovatelkou
- dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Klíčové kompetence

- Pracovní
  - žák si váží své práce i práce ostatních
  - žák odpovědně přistupuje k zadaným úkolům a povinnostem
  - osvojí si práce s jednoduchým pracovním nářadím
  - má zafixované vhodné pracovní návyky
  - při práci udržuje na místě pořádek, po ukončení dá pracovní místo do pořádku
- Sociální a personální:
  - spolupracuje, komunikuje se spolužáky
  - chápe potřebu spolupracovat s druhými
  - zapojí se do práce skupiny, vytváří příjemnou atmosféru

    - dbá na bezpečnost práce
- Komunikativní:
    - hovoří o získaných zkušenostech, zážitcích, pocitech
    - vyjádří myšlenku, diskutuje
    - rozumí jednoduchým pokynům

- K učení:
    - poznává smysl učení
    - samostatně pozoruje, vyhledává a třídí získané informace
    - vyhledává podporu, radu a pomoc v případě, že ji potřebuje
- Občanské:
    - snaží se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany přírody a životního prostředí
    - je otevřený kulturním prožitkům

Sportovní činnost
Obsah:

- rozvoj pohybových dovedností dle individuálních možností
- následné vytváření psychické odolnosti vůči stresu
- osvojení pravidel bezpečného chování

Očekávané výstupy

- žák chápe a dodržuje základní pravidla her
- dbá na bezpečnost svou i spolužáků
- spolupracuje při týmových hrách, aktivně se zapojuje
- otužuje se, hraje v rámci daných pravidel (nepodvádí), respektuje
- dle svých možností zvládne základní pohybové dovednosti (běh, chůze do schodů se střídáním pravé a levé nohy, chytání míče, skoky)
- posiluje svou fyzickou zdatnost

Klíčové kompetence

- Sociální a personální:
    - Spolupracuje, hraje čestně
    - vytváří a dodržuje pravidla
    - ovlivňuje kvalitu hry.
- Komunikativní:
    - Rozumí pravidlům her a soutěží.
- K učení:
    - Projevuje ochotu učit se
    - pochopí pravidla her a soutěží.
- Občanské:
    - Podporuje spolužáky, povzbuzuje, respektuje
    - odmítá hrubé zacházení a jednání mezi spolužáky.

Hudební činnost
Obsah:

- rozvoj hudebnosti – rytmického cítění
- instrumentální činnosti
- osvojení správných návyků při zpěvu

- tvoření vokálu, zpěv písní
- poslechové činnosti
- hudebně pohybové aktivity

Očekávané výstupy

- užívat při hudebních aktivitách různé rytmické nástroje
- zpívat jednoduché melodie nebo písně
- aktivně pracovat s hlasem
- soustředit se na krátký poslech
- reagovat na hudbu pohybem

Klíčové kompetence

- Sociální a personální:
  - spolupracuje ve skupině, dokáže skupinu akceptovat
  - při aktivitách vnímá sám sebe, své prožitky a cítění
  - společně s vychovatelkou se podílí na vytváření pravidel práce
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry, upevňování a rozvíjení kamarádských vztahů
  - poskytne pomoc, požádá o pomoc, diskutuje, spolupracuje, respektuje.
- Komunikativní:
  - Snaží se formulovat a vyjádřit své myšlenky, názor
  - využívá získaných informací, využívá moderní techniky a technologie s dopomocí.
- Občanské:
  - snaží se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví
  - je otevřený kulturním prožitkům
- K učení:
  - Poznává smysl a cíl učení.
- K řešení problémů:
  - Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
  - snaží se pochopit problém, přemýšlí o nesrovnalostech
  - snaží se hledat řešení za pomoci návodných otázek vychovatele.

Socializační činnosti a aktivity

Obsah:

- rozvoj komunikačních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj dovednosti používat formy alternativní a augmentativní komunikace
- aktivity zaměřené na hraní různých sociálních situací
- nácvik odpovídajícího sociálního chování
- rozvoj spolupráce s autoritou i mezi vrstevníky v kolektivu

Očekávané výstupy

- žák dle svých možností zvládá adaptací ve výchovně-vzdělávacím procesu a v kolektivu vrstevníků
- žák respektuje autority, je schopen respektovat kladeným požadavky a pravidla
- žák má osvojeny odpovídající modely sociálního chování, orientuje se v základních sociálních rolích
- žák je přiměřeně aktivní v navazování sociálních vztahů
- žák se podle svých možností zapojuje do skupinových aktivit
- žák nemá výrazné problémy s pochopením sociálního kontextu při komunikaci

- žák má osvojeny zásady bezpečného chování při setkání s neznámými lidmi
- žák má osvojeny zásady bezpečného chování při pohybu na ulici, v provozu

Klíčové kompetence

- Sociální a personální:
  - spolupracuje ve skupině, dokáže skupinu akceptovat
  - při aktivitách vnímá sám sebe, své prožitky a cítění
  - společně s vychovatelkou a ostatními žáky se podílí na vytváření pravidel práce a respektuje je
  - podílí se na utváření pozitivní atmosféry, upevňování a rozvíjení kamarádských vztahů
  - poskytne pomoc, požádá o pomoc, diskutuje, spolupracuje, respektuje
  - uvědomuje si svá práva i povinnosti
  - dokáže být obezřetný, vnímá rizika v kontaktu s neznámými lidmi
  - chápe potřebu spolupracovat s druhými
  - v případě potřeby je ochoten druhému pomoci
- Komunikativní:
  - snaží se formulovat a vyjádřit své myšlenky, názor
  - využívá získaných informací a aplikuje je do svého chování
  - používá odpovídající a funkční formy komunikace
  - když komunikuje s ostatními, sleduje reakce druhého a reaguje na něj
- Občanské:
  - snaží se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví
  - je otevřený kulturním prožitkům
- K učení:
  - poznává smysl a cíl učení
  - vyhledává podporu, radu a pomoc v případě, že ji potřebuje
- K řešení problémů:
  - vnímá nejrůznější sociální situace ve škole i mimo ni
  - snaží se pochopit sociální situaci, přemýšlí o ní
  - osvojuje si modely správného chování v běžných životních situacích
  - snaží se hledat řešení za pomoci návodných otázek pedagoga

Počítačová gramotnost

- Procvičování základních počítačových dovedností (otevřít, zavřít soubor, používat znaky tečka, čárka),
- opsat si svoji e-mailovou adresu a heslo,
- vyhledávání informací, procvičování, doplňování a ověřování znalostí podle pokynů (výukové programy PC).
- osvojení zásad bezpečného chování, prevence proti možnému zneužití

Příprava na vyučování

- didaktické hry a další činnosti, které rozšiřují a upevňují poznatky získané při vyučování
- vypracovávání domácích úkolů se souhlasem rodičů
- výukové programy a hry na PC

Ostatní akce a činnosti

- výlety, besídky, tematické akce ŠD

2. 5 Plán práce

Celoročně:

- rozvíjení kamarádských vztahů, pomoc při práci
- ochrana životního prostředí, vnímání přírody
- sebeobslužné činnosti – oblékání, stolování, hygiena
- zpěv známých i nových písní
- četba knih na pokračování při odpočinkových činnostech
- práce s dětskými časopisy – Sluníčko, Mateřídouška
- hry k procvičování učiva, komunikační hry, hry na rozvoj fantazie a představivosti
- vytvoření prostoru pro volnou hru
- časté pobyty venku

Měsíc	Činnosti
Září (Už jsme zase spolu)	• seznámení dětí s prostředím ŠD, s pravidly bezpečnosti při pobytu a činností ve školní družině • kamarádi kolem nás (jak se k sobě kamarádi chovají, každý jsme jiný, vzájemně se poznáváme) • zážitky z prázdnin • ovoce, zelenina (kreslení, malba, modelování, mozaika, koláž • výrobky z přírodního materiálu (koláže, prostorové práce) • rekreační pobyty venku (míčové hry, postřehové hry, hry s • nářadím – švihadla, obruče, líný tenis, badmintony, lano, trampolína), dopravní výchova – bezpečná cesta do školy a zpět, dopravní značky
Říjen (Barevný je svět)	• sběr přírodního materiálu (využití při výtvarných, pracovních a přírodovědných činností) • rekreační pobyty venku, míčové hry, aj. • podzimní hry (draci – pouštění, výroba) • výrobky z přírodních materiálů (zvířátka ze žaludů, kaštanů, jeřabin, šípků a kukuřice, figurky z kukuřice, aj.) • výroba strašidel (Halloween) • příroda kolem nás, pozorujeme, jak se kolem nás příroda mění • poznáváme ovoce a zeleninu, vitamíny jsou důležité
Listopad (Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad)	• výrobky z přírodních materiálů podzimní listy (otiskování, lepení, malba, frotáž, koláže, herbáře listů) • vycházky do přírody • pozorování změn v přírodě, barvy v přírodě • dramatizace pohádek • poznávání rozmanitostí ekosystému •

Prosinec (Nastává čas vánoční)	• předvánoční období - advent (vyprávění, zvyky a pověry) • výroba vánočních dárků a gratulací • vánoční výzdoba tříd • práce s těstem (vizovické pečivo, pečivo ze slaného těsta) • poslech a zpěv koled • vánoční zvyky a obyčeje • hry na sněhu • Vánoce v české literatuře, četba • mezilidské vztahy, chováme se k sobě hezky, děláme radost druhým, lidé kolem nás

Leden (Leden je měsíc plný ledu)	• hry v přírodě (popř. na sněhu) • stavění sněhuláků, zimní hrátky jízda na bobech, koulování • co se děje v přírodě • pomoc zvířátkům v zimě, krmení ptáčků • mráz maluje na okna (koláže, sněhové vločky, sněhuláci) • péče o zdraví • promítání filmů z přírody
Únor (Masopust)	• Masopust – říkadla, písničky, zvyky • výroba masek na karneval • zpěv lidových písniček • péče o zdraví • tělo dáme do pohybu, hrajeme fair play • pobyt venku
Březen (Jaro ťuká na dveře)	• ochrana přírody – práce s atlasy rostlin, ptáků, savců, hmyzu, chráněná území ČR • pozorování přírody • pobyt venku • jarní výzdoba školní družiny • péče o pokojové rostliny • život ve městě a na vesnici
Duben (Vítáme tě jaro)	• jarní rostliny (malba, kresba, herbář, kombinované techniky aj.) – zdobení velikonočních kraslic (batikování, mramorování, polepování, malování stužkou, špendlíkovou hlavičkou, aj.) • výroba velikonočních gratulací, okenní dekorace, dekorace do květináčů, aj. - pletení pomlázek • Velikonoce – zvyky, obyčeje, říkadla, koledy • dopravní výchova – cesta do školy a ze školy, dopravní značky, chování na chodníku a na silnici • Den Země – ochrana životního prostředí – koláž • rekreační pobyty venku (fotbal, školky se švihadly, míči, hraní kuliček, aj.)

Květen (Květen dá první lžičku medu)	• svátek matek (gratulace, dárky) • naše rodina • pobyt venku – pohybové a míčové hry, závodivé hry • dopravní výchova – jízda na koloběžce • malování na chodníku • pozorování přírody a změn v ní • včely a jejich svět, poznávání rostlin • jsme pilní jako včely - práce na zahradě a kolem naší školy • výroba domků pro hmyz, ekologická zahrada
Červen (Pojďme všichni ven)	• pobyty na hřišti a zahradě, přírodě • péče o přírodu, jak se v ní chováme • péče o zahradu • dáváme na sebe pozor – zásady bezpečnosti • kam pojedeme na prázdniny – cizí země, cestování • úklid a oprava her a stavebnic ve školní družině

3. HODNOCENÍ

Po skončení nebo v průběhu většího či menšího tematického celku provádíme jeho hodnocení, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány.
Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.
Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.
Z pohledu celého oddělení hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty a plnění pedagogického záměru.
Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Hlavním posláním školní družiny je vytvořit vstřícný a inspirativní prostor pro zájmovou činnost, odpočinek a rekreaci žáků.

4. 1. Spolupráce školy a ŠD se střediskem Diakonie ČCE Rolnička:

Činnost školní družiny je organizačně i provozně spjata se střediskem Diakonie ČCE Rolnička.
Školní družina zajišťuje zájmové a výchovně vzdělávací činnosti dětem a žákům s různým typem a stupněm zdravotního postižení.
Středisko Diakonie ČCE pak nabízí rodičům dětí a žáků sociální a doplňkové služby - dopravu do školy vlastním mikrobusem.

Ze sociálních služeb nabízí středisko žákům sociální službu osobní asistence během vyučování a pobytu v družině. Centrum denních služeb našim žákům nabízí pravidelné **individuální aktivizace** – řečovou, pohybovou, výtvarnou, hudební a **skupinové aktivizace** – iBocciu, dramatickou dílnu, PraKtiko – nácvik komunikativních a sociálních dovedností. Žáci na zvolené aktivizace pravidelně docházejí ze školní družiny.

4. 2 Materiální a prostorové podmínky školy a ŠD

Budova Rolničky stojí na okraji města v těsném sousedství nově vybudovaného "Senior domu" a domu s pečovatelskou službou. Členitý terén kolem řeky Lužnice i blízkost lesa Svákov oceňují žáci v letním i v zimním období.
Součástí budovy je prostorná zahrada s dětským hřištěm, kde jsou herní prvky vhodné a bezpečné pro naše žáky. Na zahradě jsou také vyvýšené záhony, kde si žáci mohou pěstovat sezónní zeleninu nebo bylinky. Plot zahrady kolem hřiště je lemován ovocnými keři a jahodami, v sezóně si žáci mohou trhat jahody, rybíz, angrešt.
Budova Rolničky je rozdělena na východní a západní část. Ve východní části se kromě mateřské školy nachází1.stupeň základní školy speciální, prostory pro pohybovou, řečovou a hudební aktivizaci, místnost pro individuální terapie a kanceláře školy. Na rozhraní obou částí je vybavená tělocvična s relaxačním bazénem, cvičebním nářadím, trampolínou. Jídelna, cvičná kuchyňka, třídy 2. stupně základní školy speciální, praktická škola, školní dílna a výtvarný ateliér tvoří západní část budovy.
Celý objekt je bezbariérový. Ve všech místnostech jsou odstraněny fyzické překážky, které by mohly omezovat schopnosti žáků s postižením zapojovat je do běžných činností.
Pro zaměstnance a také pro většinu žáků základní školy speciální je určen hlavní vchod se vstupní halou. Do MŠ vcházejí děti a rodiče vchodem v zadní části budovy, který je méně frekventovaný, takže poskytuje malým dětem dostatek klidu a bezpečí. Šatny mají děti z mateřské školy oddělené od žáků základní školy speciální a praktické školy.
Škola má celkem 6 samostatných tříd, 1 třídu mateřské školy s místností pro odpolední spánek dětí, 1 odpočinkovou místnost, 3 místnosti pro individuální práci s žáky, výtvarný ateliér a školní dílnu.
Každá třída má vlastní učebnu, ve které je umístěn počítač. Třídy jsou vybaveny novým nastavitelným školním nábytkem a pracovními stoly pro žáky, kteří se pohybují pomocí invalidního vozíku a umyvadlem.
Škola je vybavena transportním systémem pro manipulaci s nepohyblivými žáky, který je umístěn na dvou toaletách a v jedné třídě.
Pro společné setkávání je využívána prostorná tělocvična, která je vybavena cvičebním nářadím a trampolínou. Každá třída má určený samostatný prostor pro odkládání šatů, na toaletách jsou umístěny přebalovací stoly.

4. 3 Hygienické podmínky školy a ŠD

Škola je bezbariérová a všechny prostory jsou přizpůsobeny pro pohyb žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Třídy I. stupně jsou vybaveny samostatnou koupelnou s WC. V jedné z koupelen je také zvedací zařízení pro bezpečnou manipulaci s žáky na vozíku. Žáci druhého stupně a praktické školy mají k dispozici společnou nově zrekonstruovanou koupelnu s WC rovněž se zvedacím zařízením. V každé třídě je umyvadlo. Škola splňuje hygienické podmínky,

které jsou dány Vyhláškou č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.
Každý žák má speciální výškově nastavitelnou lavici. Žáci trvale upoutání na vozík mají speciální nábytek pro tělesně postižené žáky. Každá třída je vybavena odpočinkovým nábytkem / relaxační míče, polohovací polštáře, prostor pro volnou hru atd./.
Prostředky pro poskytnutí první pomoci jsou umístěny na přístupném místě a jsou pravidelně kontrolovány a doplňovány. Nebezpečné předměty jsou ve škole vhodně umístěny a zabezpečeny před nesprávnou manipulací.

Školní družina využívá všech vnitřních a venkovních prostor školy, kromě prostor, ve kterých je mateřská škola. Vybavení školy splňuje podmínky jak pro řízenou, tak relaxační činnost školní družiny. Družina disponuje i odpovídajícím vybavením pro jednotlivé formy činností (sportovní pomůcky, výtvarný materiál, stolní hry, hračky, knihy, CD)

4. 4 Personální podmínky ŠD

Vedoucí vychovatelka ŠD, vychovatelky a asistenti pedagoga
S žáky pracují v družině vychovatelé a asistenti pedagoga. Vychovatelé a asistenti se vzájemně doplňují ve svých specializacích - práce s počítačem, komunikace pomocí internetu, tělovýchovné a výtvarné činnosti, základy ručních prací, pohybová výchova.

4. 5 Provozní podmínky ŠD

Ranní družina:7:00 – 8:00
Odpolední družina:11:40 – 16:00
Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách.

4. 6 Ekonomické podmínky ŠD

Zájmové vzdělávání v družině bude poskytováno za úplatu. Výši úplaty za jednotlivé formy zájmového vzdělávání a pravidla pro stanovení slevy pro účastníky, kteří na ni mají nárok, stanoví směrnice ředitelky školy (viz Směrnice o stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině).

5. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost ŠD je otevřena žákům základní školy speciální, kteří mají zájem o zájmové vzdělávání. Účast na činnosti je založena na dobrovolnosti.
K zařazení účastníka do daného typu a formy zájmového vzdělávání dochází na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky. O přijetí účastníka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. Na přijatého účastníka se vztahují veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání na naší škole (dle platných předpisů). Přihláška je platným dokumentem školy.
Zákonný zástupce žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí na přihlášce dobu pobytu žáka ve ŠD a způsob odchodu žáka z družiny. Omluvu nepřítomnosti, odchylky od docházky žáka (pokud má žák odejít ze ŠD v jinou dobu či s jinou osobou), sdělí rodiče

písemně vychovatelce. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce tuto skutečnost oznámí. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování zájmového vzdělávání ve školní družině stanoví školní řád školy.
Ředitelka stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost.
Při činnostech v jednotlivých formách zájmového vzdělávání se účastník chová a jedná v souladu se Školním řádem a Vnitřním řádem ŠD.
K ukončení zájmového vzdělávání dochází v případě účasti v pravidelných formách zájmového vzdělávání na základě řádně vyplněné a odevzdané odhlášky zákonným zástupcem žáka. O ukončení zájmového vzdělávání rozhoduje ředitelka školy. Ředitelka školy může ukončit zájmové vzdělávání účastníka všech forem v případě opakovaného porušování nebo závažného porušení povinností účastníka zájmového vzdělávání.

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Družina je určena především pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zájmové vzdělávání těchto žáků se uskutečňuje s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření.
Vzdělávání Družina je vybavena speciálními didaktickými pomůckami, umožňujícími práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vychovatelky školní družiny se vzdělávají v oblasti speciální pedagogiky.
Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Dle stupně a charakteru jejich handicapu je umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků je brán ohled na žákovi speciální vzdělávací potřeby.
U žáků je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Žákům jsou poskytovány pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je věnována i přípravě na vyučování.
Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje vychovatelka ŠD úzce se školou, a to především při primární identifikaci žáků a dále při stanovování vhodných forem práce, je seznámena se závěry odborného vyšetření žáka ze školského poradenského zařízení.
Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracujeme adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatelku o všech změnách zdravotního stavu žáka. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.

7. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví ve školní družině vychází ze Školního řádu a Vnitřního řádu školní družiny.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- dbáme na vhodnou strukturu a skladbu zaměstnání
- zajišťujeme pitný a stravovací režimu
- řídíme se provozním řádem pro jednotlivé učebny, s nímž jsou účastníci vždy seznámeni (kuchyňka, výtvarný ateliér, dílna, tělocvična…)

- v případě úrazu/nevolnosti využíváme vybavení školní lékárny, v závažnějších případech lékařskou pomoc; případ zapíšeme do knihy úrazů, vyrozumíme rodiče žáka, postupujeme dle předepsaných pokynů.

Psychosociální podmínky

Pro jejich zajištění se snažíme:

- společně vytvářet a udržovat pohodu prostředí a příznivého sociálního klimatu - otevřenost, partnerství, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoci;
- dodržovat naplněnost oddělení družiny tak, aby vyhovovala hygienickým a bezpečnostním předpisům a normám (počet žáků v oddělení, počet osob v místnosti apod.);
- preferovat činnosti vycházející ze zájmu účastníků a sledující jejich prospěch.

8. ZVEŘEJNĚNÍ ŠVP ŠD

ŠVP pro zájmové vzdělávání ve školní družině „Společné to dokážeme" je všem žákům, pedagogům i rodičům přístupný v družině u vedoucí vychovatelky, ředitelně školy a na webu školy.

Platnost ŠVP:
ŠVP pro školní družinu nabývá účinností od 1. 1. 2021.

Zpracovala:
Mgr. Kamila Viktorová, ředitelka školy
Mgr. Olga Mišunová, vedoucí ŠD

Schválila:
Mgr. Kamila Viktorová, ředitelka školy

V Soběslavi: 3. 12. 2020

Mgr. Kamila Viktorová
ředitelka školy